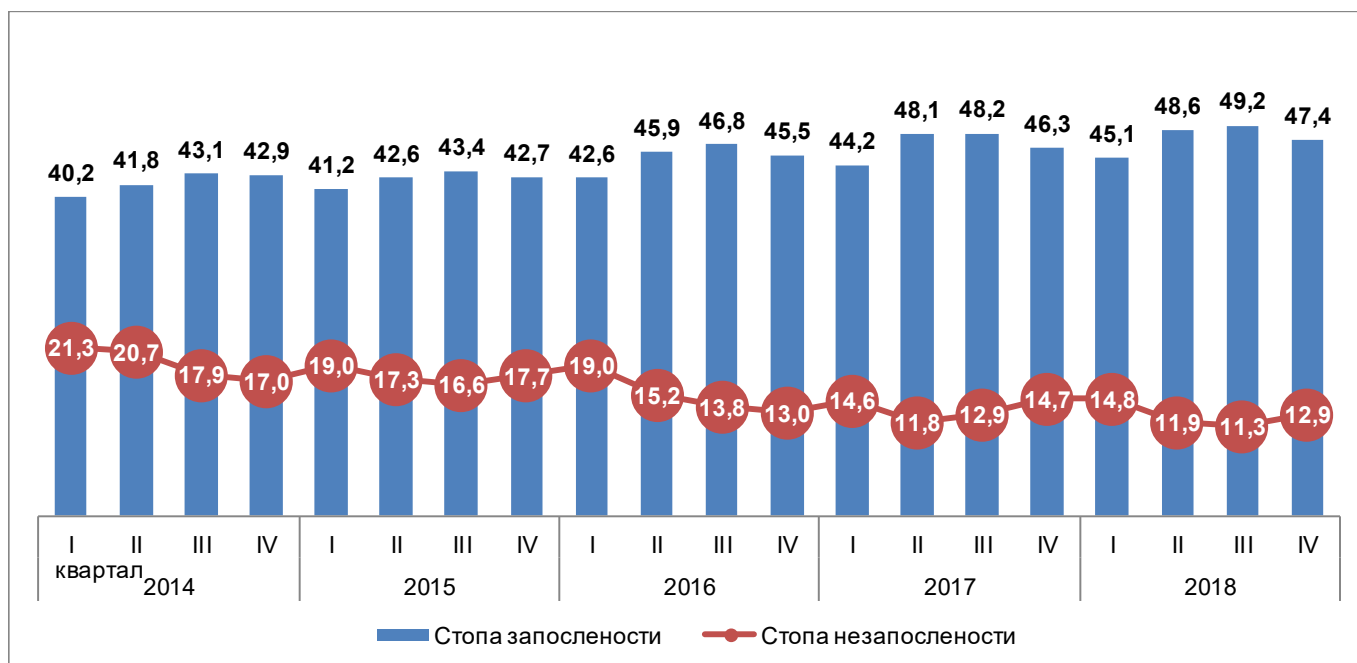

Анкета о радној снази, IV квартал 2018.

– Претходни резултати –

У четвртном кварталу 2018. године број запослених износио је 2 817 400, а број незапослених 416 600. Стопа запослености за дати период износи 47,4%, док стопа незапослености, за исти период, бележи 12,9%.

Граф. 1. Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више год., 2014–2018. (%)

Стопа активности становништва старог 15 и више година у IV кварталу 2018. године износила је 54,4%, при чему је стопа активности код мушкараца 62,4%, а код жена 47,0%. У Београдском региону и Региону Шумадије и Западне Србије стопе активности су на приближном нивоу (55,9% и 55,8% респективно) и уједно чине највећу забележену стопу у овом периоду. У Региону Војводине стопа активности је износила 53,3%, док је најнижа стопа активности забележена у Региону Јужне и Источне Србије (52,4%).

Стопа запослености становништва старости 15 и више година износила је 47,4%, и то мушког становништва 55,0%, а женског 40,3%. Београдски регион бележи највећу стопу запослености (50,3%), а непосредно га прате Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Војводине (47,6% и 47,3% респективно), док Регион Јужне и Источне Србије бележи најмању вредност (44,0%).

Стопа неформалне запослености у наведеном кварталу на нивоу свих делатности износила је 18,1%. Стопа неформалне запослености у делатности пољопривреде¹ износила је 57,5%, док је у делатностима ван пољопривреде ова стопа имала вредност од 8,6%.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година износила је 12,9%, и то 11,9% за мушкарце и 14,2% за жене. Гледано на нивоу региона, ова стопа имала је најмању вредност у Београдском региону (10,0%), а затим следе Регион Војводине (11,2%) и Регион Шумадије и Западне Србије (14,8%). У Региону Јужне и Источне Србије и даље се бележи најлошија ситуација на тржишту рада, што показује највећа стопа незапослености, од 15,9%.

¹ Цео сектор делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Делатност домаћинства која производе робу и услуге који се односи на пољопривредне активности.

Поређење са истим кварталом претходне године

У односу на четврти квартал 2017. године, запосленост је повећана за 53 800 а незапосленост је смањена за 59 000 лица. Стопа запослености већа је за 1,1 процентни поен (п. п.), а стопа незапослености мања је за 1,8 п. п.

У оквиру укупне запослености дошло је до смањења неформалне запослености (за 37 000) и повећања формалне запослености (за 91 000), доминантно у секторима делатности Прерађивачка индустрија, Административне и помоћне услужне делатности, Грађевинарство и Трговина на велико и мало и поправка моторних возила. Овакав тренд у складу је са кретањем регистроване запослености, према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Највећи раст запослености, уз смањење незапослености, забележен је у Београдском региону и Региону Војводине. Запосленост је повећана код популације са високим нивоом образовања, доминантно у категоријама старости 25–34 и 55–64 године.

У поређењу са четвртим кварталом 2017. године, стопа неформалне запослености смањена је за 1,7 п. п. и износи 18,1%. Стопа дугорочне незапослености је такође смањена (за 1,6 п. п.) и износи 7,3%.

Код популације младих, узраста 15–24 године, није дошло до битнијих промена у броју запослених и незапослених у односу на исти период 2017. године.

Стопа активности младих у четвртом кварталу 2018. износи 30,4%, док су стопе запослености и незапослености на нивоу од 20,7% и 32,0%, респективно.

Тзв. NEET стопа, која представља удео младих (15–24) који нити раде нити су у процесу образовања у укупној популацији младих, износила је 17,7%. Код популације старости од 15 до 29 година, NEET стопа износи 20,9%.

Поређење са претходним кварталом

У односу на трећи квартал 2018. године, запосленост је смањена за 111 900, при чему је две трећине тог смањења сконцентрисано у секторима делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство и Домаћинства која производе робу и услуге због сезонског карактера тих послова. Без запослења су најчешће остала лица са нижим и средњим нивоом образовања, док је у категорији високо образованих лица дошло до раста запослености у посматраном периоду. Стопа запослености мања је за 1,8 п. п. у поређењу с претходним кварталом.

Услед смањења запослености дошло је до раста броја незапослених (за 44 700) и неактивних лица (за 58 700), при чему су жене статус запослених најчешће замениле статусом незапослених, док су мушкарци који су остали без посла у највећем броју случајева постали неактивни. Стопа незапослености већа је за 1,6 п. п. а стопа неактивности за 1,1 п. п.

Београдски регион је, у поређењу са осталим регионима, „претрпео“ најмањи губитак послова, што не изненађује ако се има у виду сезонски карактер пољопривредних послова који су се „угасили“ током зимских месеци а који су најмање заступљени у овом региону. Стога Београдски регион има најбоље резултате на тржишту рада, за разлику од Региона Јужне и Источне Србије, где је стопа запослености најмања а стопе незапослености и неактивности највеће у поређењу са свим осталим регионима.

Сличан тренд смањења запослености уз пораст незапослености и неактивности, који је забележен на нивоу целе популације, захватио је и младе узраста 15–24 године, код којих је стопа запослености смањена за 2,9 п. п., уз повећање стопе незапослености за 6,7 п. п. и стопе неактивности за 1,2 п. п.

Проценат младих лица старости између 18 и 24 године који су у најбољем случају завршили основну школу и нису наставили даље школовање (у последње четири седмице нису били на школовању или обуци) повећан је у односу на претходни период и износи 7,7%.

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, IV квартал 2018.

	IV квартал 2018	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљ.)	(у хиљ.)	%	(у хиљ.)	%
Популација старости 15+	5 942,8	-8,4	-0,1	-31,4	-0,5
Активно становништво	3 233,9	-67,1	-2,0	-5,2	-0,2
Запослени	2 817,4	-111,9	-3,8	53,8	1,9
Формално запослени	2 308,2	-22,2	-1,0	91,0	4,1
Неформално запослени	509,2	-89,7	-15,0	-37,3	-6,8
Незапослени	416,6	44,7	12,0	-59,0	-12,4
Неактивно становништво	2 708,9	58,7	2,2	-26,1	-1,0
	%	(п. п.)			
Стопа активности	54,4		-1,1		0,2
Стопа запослености	47,4		-1,8		1,1
Стопа неформалне запослености	18,1		-2,4		-1,7
Стопа незапослености	12,9		1,6		-1,8
Стопа неактивности	45,6		1,1		-0,2

Анкета је у четвртном кварталу 2018. године спроведена на узорку од 16 074 домаћинства, од чега је анкетирано 12 346 домаћинстава, односно 29 042 лица старости 15 и више година.

Детаљнији подаци могу се наћи у табелама које су део саопштења из Анкете о радној снази за IV квартал 2018. (PC10), на адреси: <http://publikacije.stat.gov.rs/G2019/Xls/G20191043.xlsx>.

Методолошка објашњења

Анкета о радној снази представља најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада, којим се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година.

Главни циљ Анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад и у формалном и у неформалном сектору.

Поред тога, ово истраживање бави се карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством), као и карактеристикама неактивног становништва – образовањем, старошћу, извором прихода и спремношћу да се укључи на тржиште рада.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица стара 15 и више година.

Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Лица која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натури), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била одсутна са посла (уз гаранцију повратка), сматрају се **запосленим лицима**.

Стопа запослености представља удео запослених у укупном становништву старом 15 и више година.

Неформалном запосленошћу сматра се рад у нерегистрованим предузећима, рад у регистрованим предузећима без уговора о раду, као и рад помажућих чланова домаћинства.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Незапослена лица су она лица која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа NEET подразумева учешће лица старости 15–24 године која нису запослена, нису на школовању, нити су на обуци у укупној популацији тог узраста.

Неактивно становништво чине сва лица стара 15 и више година која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У неактивна лица спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа неактивности представља удео неактивног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

За детаљнији опис Анкете и свих дефиниција у вези са радном снагом видети методологију Анкете о радној снази на: www.stat.gov.rs.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Контакт: ars@stat.gov.rs, тел.: 011 2412 922, локал 372
Издаје и штампа: Републички завод за статистику, 11 050 Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412 922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: др Миладин Ковачевић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: квартална